

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S.

Ansøgning til Sundhedsstyrelsen vedr. tildelingen af regionsfunktioner inden for det neurologiske speciale

Regionsrådet i Region Midtjylland har hhv. den 26. oktober 2011 og 25. januar 2012 godkendt en omlægning af det neurologiske område i Region Midtjylland. Med baggrund i denne omlægning ønsker Region Midtjylland hermed at ansøge Sundhedsstyrelsen om ændringer inden for specialeplanen (neurologi) vedr. følgende regionsfunktioner.

11. maj 2012

Troels Paulsen

Tel. +45 78 41 20 36

Troels.Paulsen@stab.rm.dk

Journalnr. 1-30-128-06-V

Side 1

- Multipel (dissemineret) sklerose
 - opfyldning af baklofenpumper
 - behandling af multipel sklerose med andetvalgspræparater (herunder f.eks. Tysabri og Gilenya)
 - behandling af komplicerede tilfælde af spasticitet med botulinumtoxin

- Hovedpinesygdomme
 - Hyppig migræne eller spændingshovedpine
 - Klyngehovedpine
 - Medicin- og overdoseringshovedpine
 - Symptomatiske hovedpiner
 - Trigeminusneuralgi

- Bevægeforstyrrelser: Dystoni
 - Dystonibehandling med botulinumtoxin (EMG vejledt behandling). Undtaget herfra er laryngeal og oromandibulær dystoni
 - Botulinumtoxin behandling af svære dystonier og hemifaciale spasmer med funktionshæmning og symptomer > 1 år

I det følgende uddybes indholdet i omlægningen af det neurologiske område og særlige forhold for varetagelsen af de ovenstående regionsfunktioner.

Bilag 1 beskriver opfyldelsen af de formelle krav, der gør sig gældende for varetagelsen af funktionerne. Bilag 2b sammenfatter opfyldelsen af krav i skematisk form, og angiver det forventede volumen for hver funktion.

Baggrund

Med Plan for Omstilling til Fremtidens Sundhedsvæsen i februar 2011 blev det besluttet, at der skulle ske en udredning af det neurologiske område i Region Midtjylland. En arbejdsgruppe blev nedsat og har udarbejdet et større planforslag for en omlægning, som regionsrådet har godkendt på møderne hhv. den 26. oktober 2011 og 25. januar 2012.

Hele omlægningen vedrører dels en optimering af apopleksiforløbene og dels omstrukturering inden for den klassiske neurologi. Sammenfattende indebærer omlægningen på det neurologiske område, at:

- der opretholdes tre neurologiske afdelinger i regionen i hhv. Aarhus, Holstebro og Viborg
- alle patienter med mistanke om akut apopleksi modtages pr. 1. maj 2012 på neurologisk afdeling ved Regionshospitalet Holstebro eller Aarhus Universitetshospital,
- der etableres neurologiske dag/TCI-klinikker i fysisk tilknytning til de nuværende neurologiske afdelinger i Holstebro og Aarhus,
- ved neurologisk afdeling i Viborg skal der være en TCI-klinik (symptomer > 48 timer)
- der sker daglig visitation for patienter, der skal til neurorehabilitering på specialiseret niveau. Patienter, der skal rehabiliteres, modtages alle ugens dage uden ventetid,
- der etableres udgående apopleksiteams mhp. rehabilitering på hovedfunktionsniveau i patienternes egne hjem ved alle regionens hospitalsenheder. Der vil samtidig stadig være et mindre antal senge til neurorehabilitering af patienter på hovedfunktionsniveau.
- Udvalgte hovedområder inden for neurologien styrkes på Neurologisk Afdeling i Viborg. Afdelingen får hermed få neurorehabilitering og den klassiske neurologi som kerneområde.

Som det fremgår, indebærer omlægningen, at den neurologiske afdeling på Regionshospitalet Viborg skal have en ændret profil som et center for klassisk neurologi. Ligeledes skal afdelingen have særligt fokus på neurorehabilitering gennem samarbejdet med Hammel Neurocenter, Vestdansk Center for Rygmarvsskade samt Regionshospitalet Skive, der varetager neurorehabilitering på regionsfunktionsniveau.

For at sikre denne profil og rekrutteringen af neurologer til Hospitalsenhed Midt ansøger Region Midtjylland om, at afdelingen udvider dens faglige bredde ved tilførsel af opgaver og regionsfunktioner vedr. blandt andet sklerose, dystoni og hovedpinesygdomme. Dette skal endvidere understøtte mulighederne for forskning og udvikling i forhold til neurorehabilitering og klassisk neurologi.

Det er den overordnede vurdering, at disse omlægninger samlet set vil styrke den faglige kvalitet i den neurologiske behandling, helheden i patientforløbene og give den bedste udnyttelse af ressourcerne gennem en effektiv arbejdsdeling. F.eks. vurderes det at være en væsentlig faglig gevinst for afdelingen og patienterne, hvis afdelingen tildeles regionsfunktion til behandling af multipel sklerose med andetvalgspræparat.

Patientunderlaget for Neurologisk afdeling ved Regionshospitalet Viborg styrkes endvidere ved, at alle relevante neurologiske patienter fra Silkeborg-området fremover skal henvises til behandling på Neurologisk afdeling i Viborg i stedet for som hidtil at blive behandlet på Aarhus Universitetshospital.

Region Midtjylland ansøger på ovenstående baggrund om, at Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg tildeles yderligere regionsfunktioner inden for følgende områder:

Multipel (dissemineret) sklerose

Der ansøges om at følgende funktion *flyttes* fra Regionshospitalet Holstebro til Regionshospitalet Viborg:

- *Opfyldning af baklofenpumper*

Funktionen er i øjeblikket godkendt til varetagelse ved Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Holstebro. Sundhedsstyrelsen ansøges om, at funktionen flyttes fra Holstebro til Viborg, idet behandlingen ofte udføres på rygmarvsskadede patienter. Vestdansk Center for Rygmarvsskader er organisatorisk en del af Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg og fysisk beliggende i Viborg. Der er vurderingen, at der således vil opnås et bedre patientforløb for patienter, der er tilknyttet Vestdansk Center for Rygmarvsskade i Viborg.

Der ansøges også om, at Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg tildeles de følgende regionsfunktioner i et formaliseret samarbejde med Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

- *Behandling af multipel sklerose med andetvalgspræparater (herunder f.eks. Tysabri og Gilenya)*
- *Behandling af komplicerede tilfælde af spasticitet med botulinumtoxin*

Behandling med botulinumtoksin anvendes både i behandling af rygmarvsskader og ved svær hjerneskade. Idet Neurologisk Afdeling allerede behandler en stor del af disse patientgrupper i regionen, vurderes det, at afdelingen med fordel kan varetage funktionen. Dette vil samtidig styrke effektiviteten og kvaliteten af denne behandling i neurorehabilitering. Samtidig vil en større nærhed udvise et større hensyn til patienterne.

Gennem den tidligere Paraplegifunktion (i dag Vestdansk Center for Rygmarvsskader) er der opbygget mangeårig erfaring med behandling med botulinumtoksin for torticollis, blefarospasmer og hemifaciale spasmer, da behandlingen er anvendt til patienter med spasticitet efter rygmarvsskade.

Vestdansk Center for Rygmarvsskade er siden 2010 organisatorisk forankret i Neurologisk afdeling, Regionshospitalet Viborg. Dette skete netop med henblik på at styrke den faglige relation mellem centret for rygmarvsskade og den neurologiske afdeling. Det er opfattelsen, at

behandling med botulinumtoksin bør være en integreret del af det højt specialiseret behandlingstilbud til patienter med rygmarvsskader, som findes ved Vestdansk Center for Rygmarvsskade i Viborg.

Behandlingen vil blive varetaget af speciallæger, der også skal varetage behandling med botulinumtoksin til patienter med nyrehvervet hjerneskade. Disse rehabiliteres på regionsfunktionsniveau i neurorehabiliteringsafsnittene ved Regionshospitalet Skive, der også hidrører organisatorisk under Neurologisk afdeling i Viborg.

Da behandling af spasticitet med botulinumtoksin er et behandlingstilbud, man allerede har stor erfaring med i den neurologiske afdeling, finder man, at afdelingen rummer den fornødne faglige kompetence og erfaring til at denne behandling også kan tilbydes patienter med multipel sklerose som en del af patienternes samlede rehabiliteringsforløb i Neurologisk afdeling i Viborg.

Behandling af multipel sklerose med andetvalgspræparat er en regionsfunktion, som er afgørende for at styrke den faglige udvikling på skleroseområdet ved Neurologisk Afdeling i Viborg.

Neurologisk afdeling har mangeårig erfaring i behandling af patienter med multipel sklerose med betainterferon mv. (førstevalgsbehandling) og har aktuelt ca. 200 patienter i behandling i skleroseambulatoriet. Patienter, der modtager andetvalgs-behandling på Aarhus Universitetshospital, er kendt i Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, hvor de behandles for evt. tilstødende komplikationer til sygdommen. Endvidere forefindes der tilbud om neurorehabiliteringsforløb til sklerosepatienter ved Neurologisk Afdelings rehabiliteringsafsnit på Regionshospitalet Skive.

For at sikre patienternes nærhed til behandlingstilbuddet og sammenhæng med den øvrige behandling og rehabilitering, de modtager på Neurologisk afdeling i Viborg, anses det for fagligt relevant, at Neurologisk Afdeling tildes regionsfunktion vedr. andetvalgsbehandling. Mange blandt disse patienter udtrættes nemt, og nærhed til behandlingstilbuddet vil således udvise et større hensyn til patienterne.

Regionsfunktionen vedr. andetvalgspræparat omfatter såvel infusions- som tabletbehandling og Neurologisk afdeling finder, at afdelingen fuldt ud opfylder de faglige krav til at varetage denne funktion, bl.a. fordi behandlingen kan varetages af 3 speciallæger, og der er opbygget mangeårig viden med specialuddannet sygeplejerske.

Der forventes i de kommende år en forenkling af andetvalgsbehandlingen af dissemineret sklerose med overgang fra infusion- til tabletbehandling. Som minimum bør tabletbehandlingen tildes til Neurologisk Afdeling i Viborg, hvilket også understøttes af det neurologiske specialråd i Region Midtjylland, jf. nedenfor.

Som nævnt ovenfor vil Silkeborg Kommune fremover indgå som en del af befolkningsunderlaget for afdelingen, og hermed vurderes der at være

grundlag for, at alle tre neurologiske afdelinger i Region Midtjylland fremadrettet varetager funktionen.

Begge regionsfunktionerne vedr. multipel sklerose skal varetages i et formaliseret samarbejde med Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

Hovedpinesygdomme

Der ansøges om at følgende regionsfunktioner tildeles til Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg i et formaliseret samarbejde med Vestdansk Hovedpinecenter, Aarhus Universitetshospital:

- *Hyppig migræne eller spændingshovedpine*
- *Klyngehovedpine*
- *Medicin- og overdoseringshovedpine*
- *Symptomatiske hovedpiner*
- *Trigeminusneuralgi*

Aarhus Universitetshospital varetager i øjeblikket disse funktioner, men der vurderes at være behov for kapacitetsudbygning, og disse regionsfunktioner kan derfor med fordel godkendes til Regionshospitalet Viborg, således at der kan etableres en klinik ved den neurologisk afdeling. Regionens tre neurologiske afdelinger bakker op om dette. Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg og Vestdansk Hovedpinecenter, Aarhus Universitetshospital, vil udarbejde fælles visitationsretningslinjer og behandlingsprincipper. Derudover vil der være et samarbejde om forskning og udvikling.

Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, har i dag allerede erfaring med patienter med hovedpinesygdomme, hvoraf nogle indlægges akut i vagttid og efterfølgende følges i et ambulante forløb med 1 -3 besøg eller henvises til Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

Med tildelingen af disse regionsfunktioner vil der opbygges særlig ekspertise i hovedpinesygdomme ved afdelingen i Viborg, og patienterne i regionen vil nyde gavn af kortere ventetid på samt kortere afstand til behandling.

Region Midtjylland har forståelse for, at der i tilfælde med kapacitetsmangel er behov for at gå dybere ned i, om der f.eks. er mulighed for udnytte ledig kapacitet uden for regionen. Region Midtjylland vil derfor snarest supplere denne ansøgning med yderligere oplysninger vedrørende kapacitet og forbrugsmønstre.

Bevægeforstyrrelser: Dystoni

Der ansøges om, at Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg tildeles følgende regionsfunktioner:

- *Dystoni behandling med botulinumtoxin (EMG vejledt behandling).*
Undtaget herfra er laryngeal og oromandibulær dystoni

- *Botulinumtoxin behandling af svære dystonier og hemifaciale spasmer med funktionshæmning og symptomer > 1 år*

Begge funktioner er i øjeblikket godkendt til varetagelse ved Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Holstebro. Der ansøges om, at begge funktioner fremover kan varetages ved alle tre neurologiske afdelinger i regionen, idet Silkeborg Kommune fremover indgår som en del Regionshospitalets Viborgs patientgrundlag. Det er oveni vurderingen, at behandlingen med botulinumtoksin er stigende, da behandlingen er yderst effektiv og har få bivirkninger.

Behandling med botulinumtoksin bliver anvendt både i behandling af rygmarvsskader og ved svær hjerneskade. Og da Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg allerede har særlig ekspertise med behandlingen af disse patienter, vil afdelingen med fordel kunne varetage funktionen, hvorved ekspertisen vil vedligeholdes og udvikles yderligere.

Specialerådets anbefalinger

Tildelingen af de ovennævnte regionsfunktioner til Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg er i stor overensstemmelse med anbefalingerne fra det Neurologiske Specialeråd i Region Midtjylland i forbindelse med omlægningen af det neurologiske område.

Således har specialerådet anbefalet, at Neurologisk afdeling i Viborg tildeles funktioner, som styrker afdelingens klassisk neurologiske funktioner og funktioner, der styrker behandlingsindsatsen på neurorehabiliteringsområdet. Dette som følge af, at den højt specialiserede funktion på Vestdansk Center for Rygmarvsskade og regionsfunktionen vedr. neurorehabilitering på Regionshospitalet i Skive er organisatorisk forankret i Neurologisk afdeling i Viborg. Endvidere indgår Neurologisk Afdeling og den højt specialiserede neurorehabiliteringsenhed på Hammel Neurocenter begge i Hospitalsenhed Midt.

Netop mhp. at styrke behandlingsindsatsen på neurorehabiliteringsområdet anbefaler specialerådet konkret, at Neurologisk Afdeling i Viborg tildeles regionsfunktioner vedr. baklofenpumpeinfusion og behandling med botulinumtoksin til patienter med dissemineret sklerose, spasticitet og dystoni.

Endvidere anbefaler specialerådet, at Neurologisk Afdeling tildeles regionsfunktion vedr. behandling af sklerose med andetvalgspræparat for så vidt angår tabletbehandling. Idet behandlingsomfanget vurderes at være stigende, er det specialerådets vurdering, at alle tre neurologiske afdelinger i regionen bør kunne varetage funktionen.

Region Midtjylland ser frem til at modtage svar på nærværende ansøgning.

Bilag 1 - Opfyldelse af formelle krav for varetagelsen af regionsfunktioner

Bilag 1 til ansøgning til Sundhedsstyrelsen vedr. tildelingen af regionsfunktioner inden for det neurologiske speciale – Opfyldelse af formelle krav for varetagelsen af regionsfunktioner

1 Multipel (dissemineret) sklerose

1.1 Opfyldning af baklofenpumper

Der ansøges om, at funktionen flyttes fra Regionshospitalet Holstebro til Regionshospitalet Viborg.

11. maj 2012

Troels Paulsen

Tel. +45 78 41 20 36

Troels.Paulsen@stab.rm.dk

Journalnr. 1-30-128-06-V

Side 1

1.1.1 Befolkningsunderlag samt aktuelt og forventet volumen, herunder redegørelse for, hvordan kvalitet og erfaring sikres ved det planlagte volumen

I dag har afdelingen et optageområde på ca. 142.000 borgere. Dette vil fremover blive øget til ca. 500.000 borgere, da funktionen skal varetages for patienter med bopæl i den midterste og vestlige del af regionen.

Der er ca. 2.700 indlagte patienter per år og ca. 10.800 ambulante patienter per år. Fra 1. maj 2012 forventes antallet af indlagte patienter at falde til ca. 2.200, mens det ambulante antal patienter forventes at stige til 11.000 på grund af omlægningen af neurologien i Region Midtjylland.

Med det nuværende optageområde har Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, 350 patienter med multipel sklerose. 150 af disse patienter har svære sen-komplikationer til multipel sklerose, hvoraf nogle har behov for baklofenpumpe. Desuden er Vestdansk Center for Rygmarvsskade, som er en højt specialiseret funktion inden for rehabilitering af rygmarvsskade, en del af afdelingen. En del patienter med rygmarvsskade får baklofenpumpe. Som følge af omlægning af neurologien i Region Midtjylland er der et ønske om samle funktionen vedr. opfyldning af baklofenpumper fra den vestlige del af regionen på Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, som en naturlig del af det samlede rehabiliteringstilbud til rygmarvsskadede patienter og patienter med senkomplikationer til sklerose.

1.1.2 Antal speciallæger, vagtforhold med videre

Neurologisk afdeling har forvagt og bagvagt tilstedelsesvagt i dagtiden. Uden for dagarbejdstid samt weekend og helligdage har vagtlægen ½ times tilkaldevagt fra bolig. Forvagten varetages af læge i uddannelsesstilling til neurologi eller afdelingslæge. Bagvagten varetages af speciallæger i neurologi.

Vedrørende multipel sklerose råder afdelingen over 3 speciallæger, som varetager funktionen. Den ansøgte funktion varetages i dagtiden.

I Vestdansk Center for Rygmarvsskade er der tilknyttet 3 speciallæger, som ligeledes vil indgå i funktionen til varetagelse af baklofenpumpe-funktionen.

1.1.3 Samarbejde med andre specialer

Neurologisk afdeling har et tæt samarbejde med hospitalets anæstesiafdeling og medicinske afdeling, hvor sidstnævnte har specialister inden for blandt andet kardiologi og infektionsmedicin. Der samarbejdes med billeddiagnostisk afdeling, som udfører CT- og MR-skanning samt klinisk/fysiologisk afdeling, der udfører ultralydsskanning af halskar.

1.1.4 Adgang til faciliteter og udstyr

På Regionshospitalet Viborg er der mulighed for akut CT-skanning hele døgnet og elektiv MR-skanning. Akut MR-skanning kan evt. udføres i vagten efter kontakt til radiologer. Såfremt dette ikke er muligt lokalt, kan undersøgelserne aftales udført i samarbejde med Neuroradiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Endelig er der en velfungerende anæstesiologisk afdeling til den intensive patient.

1.1.5 Samarbejde med andre sygehuse, som varetager samme funktion i specialet på samme eller andet funktionsniveau

Funktionen skal etableres i en samarbejdsfunktion med Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

1.1.6 Andre særlige forudsætninger, for eksempel allerede opbygget erfaring med videre

Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, har mange års erfaring med behandling af spasticitetsproblematikker hos dels sklerosepatienter, dels patienter med rygmarvsskade. Det er en ny funktion, at afdelingen fremover skal varetage opfyldning baklofenpumper, hvorfor ekspertisen skal etableres på stedet. Det vurderes, at afdelingen har den fornødne faglige viden og antal speciallæger til at kunne udvikle behandlingsfunktionen og løfte funktionen.

1.1.7 Formaliserede samarbejdsaftaler inden for området

Funktionen skal varetages i et formaliseret samarbejde mellem Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, og Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

1.2 Behandling af multipel sklerose med andetvalgspræparater (herunder f.eks. Tysabri og Gilenya)

Der ansøges om, at Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg tildeles regionsfunktionen i et formaliseret samarbejde med Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, således funktionen fremover kan varetages ved alle tre neurologiske afdelinger i regionen.

Disse patienter følges stadigvæk i Skleroseambulatoriet på Neurologisk Afdeling i Viborg, idet de alene modtager andetvalgsbehandling i Aarhus, mens alle andre problemstillinger, relateret til deres sklerosesygdom håndteres i Neurologisk Afdeling i Viborg. For patienterne vil det således betyde, at behandlingen vil blive mindre belastende, idet patienterne ikke skal køre til Aarhus for at modtage behandlingen. Funktionen skal forankres i en formaliseret samarbejdsaftale med Neurologisk Afdeling i Aarhus. De to afdelinger har i forvejen et tæt samarbejde, da der med den nuværende organisering er fælles patientforløb.

1.2.1 Befolkningsunderlag samt aktuelt og forventet volumen, herunder redegørelse for, hvordan kvalitet og erfaring sikres ved det planlagte volumen

I dag har afdelingen et optageområde på ca. 142.000 borgere. Dette vil fremover blive øget til ca. 230.000 borgere, da Silkeborg Kommune fremover vil være en del af Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, optageområde.

Der er ca. 2.700 indlagte patienter per år og ca. 10.800 ambulante patienter per år. Fra 1. maj 2012 forventes antallet af indlagte patienter at falde til ca. 2.200, mens det ambulante antal patienter forventes at stige til 11.000 på grund af omlægningen af neurologien i Region Midtjylland.

Med det nuværende optageområde har neurologisk afdeling 350 patienter med multipel sklerose. Ca. 200 af disse behandles med betainterferon. 35 patienter er i andetvalgsbehandling, enten Tysabri eller Gilenya på Neurologisk Afdeling i Aarhus. Disse patienter følges stadigvæk i Skleroseambulatoriet på Neurologisk Afdeling i Viborg, idet de alene modtager andetvalgsbehandling i Aarhus, mens alle andre problemstillinger, relateret til deres sklerosesygdom håndteres i Neurologisk Afdeling i Viborg.

Med det fremtidige optageområde forventes antallet af sklerosepatienter at øges til ca. 570 patienter med multipel sklerose. Heraf modtager ca. 360 behandling med betainterferon. Det forventes at antallet af patienter, som skal modtage andetvalgsbehandling, vil stige til ca. 60 fra det udvidede optageområde.

Der ansøges om, at patienter med bopæl i optageområdet for Hospitalsenheden Midt, som modtager andetvalgsbehandling i Aarhus, kan modtage denne behandling på Neurologisk Afdeling i Viborg i en formaliseret samarbejdsaftale med afdelingen i Aarhus. Set ud fra patientperspektivet vil det betyde, at behandlingen vil blive mindre belastende, idet patienterne ikke skal køre hele vejen til Aarhus for at modtage behandlingen, men kan modtage den i afdelingen, som de allerede har en tilknytning til. Der er næsten dagligt forespørgsler fra patienterne med henblik på at modtage behandlingen her.

Funktionen skal forankres i en formaliseret samarbejdsaftale med Neurologisk Afdeling i Aarhus. De to afdelinger har i forvejen et tæt samarbejde, da der med den nuværende organisering er fælles patientforløb, da patienterne alene modtager andetvalgsbehandling i Aarhus. Øvrige problemstillinger i form af for eksempel spasticitets-behandling, smertestillende behandling, socialmedicinske tiltag og så videre, varetages i skleroseklinikken i Viborg.

Med en blodprøvetagning er det muligt at identificere patienter som er JC-viruspositive og hermed afgrænse de patienter, der i givet fald skal følges i den højt specialiserede funktion i Aarhus samt patienter, som udvikler progressiv multifokal leukoencefalopati (PML), der ligeledes skal følges i Aarhus.

Afdelingens kvalitet sikres ved indberetning til klinisk database, multipel skleroseregistret i KMS-registeret.

1.2.2 Antal speciallæger, vagtforhold med videre

Neurologisk afdeling har forvagt og bagvagt tilstedelsesvagt i dagtiden. Udenfor dagarbejdstid samt weekend og helligdage har vagtlægen ½ times tilkaldevagt fra bolig. Forvagten varetages af læge i uddannelsesstilling til neurologi eller afdelingslæge. Bagvagten varetages af speciallæger i neurologi.

Vedrørende multipel sklerose råder afdelingen over 3 speciallæger, som varetager funktionen. Den ansøgte funktion varetages i dagtiden.

1.2.3 Samarbejde med andre specialer

Neurologisk afdeling har et tæt samarbejde med hospitalets anæstesiafdeling og medicinske afdeling, hvor sidstnævnte har specialister inden for blandt andet kardiologi og infektionsmedicin. Der samarbejdes med billeddiagnostisk afdeling, som udfører CT- og MR-skanning samt klinisk/fysiologisk afdeling, der udfører ultralydsskanning af halskar.

1.2.4 Adgang til faciliteter og udstyr

På Regionshospitalet Viborg er der mulighed for akut CT-skanning hele døgnet og elektiv MR-skanning. Akut MR-skanning kan evt. udføres i vagten efter kontakt til radiologer. Såfremt dette ikke er muligt lokalt, kan undersøgelserne aftales udført i samarbejde med Neuroradiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Endelig er der en velfungerende anæstesiologisk afdeling til den intensive patient.

1.2.5 Samarbejde med andre sygehuse, som varetager samme funktion i specialet på samme eller andet funktionsniveau

Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, samarbejder med MS-klinikken, Aarhus Universitetshospital, vedrørende patienter i andetvalgsbehandling (Tysabri og Gilenya). Disse patienters øvrige neurologiske problemstillinger varetages på Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg.

1.2.6 Andre særlige forudsætninger, for eksempel allerede opbygget erfaring med videre

Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg har mangeårig erfaring i behandling af patienter med multipel sklerose med betainterferon. Der er aktuelt ca. 200 patienter i behandling. Derudover har afdelingen mangeårig erfaring med neurorehabilitering af sklerose-patienter, som foregår ved

neurorehabiliteringsenheden ved Regionshospitalet Skive, som er en del af Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg.

1.2.7 Formaliserede samarbejdsaftaler inden for området

Funktionen skal varetages i et formaliseret samarbejde mellem Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, og Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

Neurologisk afdeling, Regionshospitalet Viborg og Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital har indgået formaliseret samarbejdsaftale vedr. behandling af patienter med amyotrofisk lateral sklerose (ALS).

1.3 Behandlingen af komplicerede tilfælde af spasticitet med botulinumtoksin

Der ansøges om, at Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg tildeles regionsfunktionen, således funktionen fremover kan varetages ved alle tre neurologiske afdelinger i regionen.

Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg er tiltænkt en nøglerolle med særlig ekspertise inden for rygmærskadebehandling, neurorehabilitering og klassisk neurologi. Behandling med Botulinumtoksin anvendes både i behandling af rygmærskader og ved svær hjerneskade. Idet afdelingen allerede behandler en stor del af disse patientgrupper i regionen, vurderes det, at afdelingen med fordel kan varetage funktionen. Dette vil samtidig styrke effektiviteten og kvaliteten af denne behandling i neurorehabilitering. Samtidig vil en større nærhed udvise størst hensyn til patienterne. Endelig vil Silkeborg Kommune fremover indgå som en del af befolkningsunderlaget for afdelingen, og hermed vurderes det at være grundlag for, at alle tre afdelinger fremadrettet varetager funktionen.

1.3.1 Befolkningsunderlag samt aktuelt og forventet volumen, herunder redegørelse for, hvordan kvalitet og erfaring sikres ved det planlagte volumen.

I dag har afdelingen et optageområde på ca. 142.000 borgere. Dette vil fremover blive øget til ca. 230.000 borgere, da Silkeborg Kommune fremover vil være en del af Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, optageområde.

Der er ca. 2.700 indlagte patienter per år og ca. 10.800 ambulante patienter per år. Fra 1. maj 2012 forventes antallet af indlagte patienter at falde til ca. 2.200, mens det ambulante antal patienter forventes at stige til 11.000 på grund af omlægningen af neurologien i Region Midtjylland.

Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, har 350 patienter med multipel sklerose. Ca. 150 af disse har svære senkomplikationer til sygdommen og får alene symptomatisk behandling, blandt andet i form af spasticitetsdæmpende medicin og injektioner med Botulinumtoksin. Med det udvidede optageområde forventes Skleroseambulatoriet at blive udvidet til ca. 570 patienter.

Vestdansk Center for Rygmarvsskade, som er en del af Neurologisk Afdeling i Viborg, giver i dag Botolinumtoksin til komplicerede tilfælde med spasticitet, hvad enten det er som følge efter rygmarvsskade eller multipel sklerose. Behandlingen er således et veletableret tilbud i afdelingen, og der ansøges derfor om, at behandlingen formaliseres som et regionstilbud til patienter med multipel sklerose, som en del af patienternes samlede rehabiliteringsforløb.

1.3.2 Antal speciallæger, vagtforhold med videre

Neurologisk Afdeling har forvagt og bagvagt tilstedelsesvagt i dagtiden. Udenfor dagarbejdstid samt weekend og helligdage har vagtlægen ½ times tilkaldevagt fra bolig. Forvagten varetages af læge i uddannelsesstilling til neurologi eller afdelingslæge. Bagvagten varetages af speciallæger i neurologi.

Vedrørende multipel sklerose råder afdelingen over 3 speciallæger, som varetager funktionen. Den ansøgte funktion varetages i dagtiden.

1.3.3 Samarbejde med andre specialer

Neurologisk Afdeling har et tæt samarbejde med hospitalets anæstesiafdeling og medicinske afdeling, hvor sidstnævnte har specialister inden for blandt andet kardiologi og infektionsmedicin. Der samarbejdes med billeddiagnostisk afdeling, som udfører CT- og MR-skanning samt klinisk/fysiologisk afdeling, der udfører ultralydsskanning af halskar.

1.3.4 Adgang til faciliteter og udstyr

På Regionshospitalet Viborg er der mulighed for akut CT-skanning hele døgnet og elektiv MR-skanning. Akut MR-skanning kan evt. udføres i vagten efter kontakt til radiologer. Såfremt dette ikke er muligt lokalt, kan undersøgelserne aftales udført i samarbejde med Neuroradiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Endelig er der en velfungerende anæstesiologisk afdeling til den intensive patient.

1.3.5 Samarbejde med andre sygehuse, som varetager samme funktion i specialet på samme eller andet funktionsniveau

Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, har fagligt fællesskab med Hammel Neurocenter, som har højt specialiseret genoptræning efter nyrehvrevet hjerneskade. Her gives behandlingen overvejende til følger efter nyrehvrevet hjerneskade, mens Vestdansk Center for Rygmarvsskade har højt specialiseret funktion inden for rehabilitering af rygmarvsskader.

1.3.6 Andre særlige forudsætninger, for eksempel allerede opbygget erfaring med videre

Neurologisk afdeling har oparbejdet ekspertise inden for anvendelse af botolinumtoksin til patienter med spasticitet efter rygmarvsskade, hvorfor denne ekspertise ønskes formaliseret i forhold til patienter med multipel sklerose og komplicerende spasticitet.

2 Hovedpinesygdomme

Der ansøges om at følgende regionsfunktioner tildeles til Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg i et formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital:

- **Hyppig migræne eller spændingshovedpine**
- **Klyngehovedpine**
- **Medicin- og overdoseringshovedpine**
- **Symptomatiske hovedpiner**
- **Trigeminusneuralgi**

Aarhus Universitetshospital varetager i øjeblikket disse funktioner som eneste afdeling i regionen, og der vurderes at være behov for kapacitetsudbygning. Disse regionsfunktioner kan derfor med fordel også tildeles til Regionshospitalet Viborg, således at der kan etableres en klinik ved den neurologisk afdeling. Regionens tre neurologiske afdelinger bakker op om dette. Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg og Vestdansk Hovedpinecenter, Aarhus Universitetshospital, vil udarbejde fælles visitationsretningslinjer og behandlingsprincipper. Derudover vil der være et samarbejde om forskning og udvikling.

Med tildelingen af disse regionsfunktioner vil der opbygges særlig ekspertise i hovedpinesygdomme ved afdelingen i Viborg, og patienterne i regionen vil nyde gavn af kortere ventetid på samt kortere afstand til behandling.

2.1 Befolkningsunderlag samt aktuelt og forventet volumen, herunder redegørelse for, hvordan kvalitet og erfaring sikres ved det planlagte volumen

I dag har afdelingen et optageområde på ca. 142.000 borgere. Dette vil fremover blive øget til ca. 500.000 borgere, da optageområdet for Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, vil omfatte den midterste og vestlige del af regionen.

Der er ca. 2.700 indlagte patienter per år og ca. 10.800 ambulante patienter per år. Fra 1. maj 2012 forventes antallet af indlagte patienter at falde til ca. 2.200, mens det ambulante antal patienter forventes at stige til 11.000 på grund af omlægningen af neurologien i Region Midtjylland.

2.2 Antal speciallæger, vagtforhold med videre

Neurologisk afdeling har forvagt og bagvagt tilstedelsesvagt i dagtiden. Udenfor dagarbejdstid samt weekend og helligdage har vagtlægen ½ times tilkaldevagt fra bolig. Forvagten varetages af læge i uddannelsesstilling til neurologi eller afdelingslæge. Bagvagten varetages af speciallæger i neurologi.

Afdelingen råder over 3 speciallæger, som kan varetage funktionen i dagtiden.

2.3 Samarbejde med andre specialer

Neurologisk afdeling har et tæt samarbejde med hospitalets anæstesiaafdeling og medicinske afdeling, hvor sidstnævnte har specialister inden for blandt andet kardiologi og infektionsmedicin. Der samarbejdes med billeddiagnostisk afdeling, som udfører CT- og MR-skanning samt klinisk/fysiologisk afdeling, der udfører ultralydsskanning af halskar.

2.4 Adgang til faciliteter og udstyr

På Regionshospitalet Viborg er der mulighed for akut CT-skanning hele døgnet og elektiv MR-skanning. Akut MR-skanning kan evt. udføres i vagten efter kontakt til radiologer. Såfremt dette ikke er muligt lokalt, kan undersøgelserne aftales udført i samarbejde med Neuroradiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Endelig er der en velfungerende anæstesiologisk afdeling til den intensive patient.

2.5 Samarbejde med andre sygehuse, som varetager samme funktion i specialet på samme eller andet funktionsniveau.

Det er planen, at der skal udarbejdes fælles visitationsretningslinjer og behandlingsprincipper til en klinik ved Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, og Vestdansk Hovedpinecenter, Aarhus Universitetshospital. Derudover vil der være samarbejde om forskning og udvikling.

2.6 Andre særlige forudsætninger, for eksempel allerede opbygget erfaring med videre.

Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg, har mangeårig erfaring i at behandle patienter med de forskellige typer for hovedpine. Funktionen planlægges som en videreudbygning af det allerede etablerede i form af et tværfagligt behandlingstilbud.

2.7 Formaliserede samarbejdsaftaler inden for området.

Funktionerne skal varetages i et formaliseret samarbejde mellem Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, og Vestdansk Hovedpinecenter, Aarhus Universitetshospital.

3 Bevægeforstyrrelser: Dystoni

Der ansøges om, at Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg tildeles de følgende regionsfunktioner:

- **Dystonibehandling med botulinumtoxin (EMG vejledt behandling). Undtaget herfra er laryngeal og oromandibulær dystoni**
- **Botulinumtoxin behandling af svære dystonier og hemifaciale spasmer med funktionshæmning og symptomer > 1 år**

Begge funktioner er i øjeblikket godkendt til varetagelse ved Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Holstebro. Der ansøges om, at begge funktioner fremover kan varetages ved alle tre neurologiske afdelinger i regionen, idet afdelingen i Viborg har ekspertisen og får et større patientunderlag.

Som nævnt ovenfor bliver behandling med botulinumtoksin anvendt både i behandling af rygmærskader og ved svær hjerneskade. Da Neurologisk Afdeling ved Regionshospitalet Viborg allerede har særlig ekspertise med behandlingen af disse patienter, bl.a. fra behandlingen af rygmærskadede ved Vestdansk Center for Rygmærskade (tidligere Paraplegifunktionen), vil afdelingen med fordel kunne varetage funktionen, hvorved ekspertisen vil vedligeholdes og udvikles yderligere.

3.1 Befolkningsunderlag samt aktuelt og forventet volumen, herunder redegørelse for, hvordan kvalitet og erfaring sikres ved det planlagte volumen

I dag har afdelingen et optageområde på ca. 142.000 borgere. Dette vil fremover blive øget til ca. 230.000 borgere, da Silkeborg Kommune fremover vil være en del af Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, optageområde.

Der er ca. 2.700 indlagte patienter per år og ca. 10.800 ambulante patienter per år. Fra 1. maj 2012 forventes antallet af indlagte patienter at falde til ca. 2.200, mens det ambulante antal patienter forventes at stige til 11.000 på grund af omlægningen af neurologien i Region Midtjylland.

Gennem den tidligere Paraplegifunktion (i dag Vestdansk Center for Rygmærskader) er der opbygget mangeårig erfaring med behandling med botulinumtoksin for torticollis, blefarospasmer og hemifaciale spasmer, da behandlingen gives til patienter med spasticitet efter rygmærskade, Vestdansk Center for Rygmærskade er siden 2010 organisatorisk forankret i Neurologisk afdeling, Regionshospitalet Viborg, og det er opfattelsen, at behandling med botulinumtoksin bør være en integreret del af det højt specialiseret behandlingstilbud til patienter med rygmærskader, som findes ved Vestdansk Center for Rygmærskade i Viborg.

Behandlingen vil blive varetaget af speciallæger, ansat i neurologisk afdeling, der også varetager behandling med botulinumtoksin til patienter med nyrehvervet hjerneskade, som skal rehabiliteres på regionsfunktionsniveau i neurorehabiliteringsafsnittene ved Regionshospitalet Skive, der også hidrører organisatorisk under Neurologisk afdeling i Viborg.

3.2 Antal speciallæger, vagtforhold med videre

Neurologisk afdeling har forvagt og bagvagt tilstedelsesvagt i dagtiden. Udenfor dagarbejdstid samt weekend og helligdage har vagtlægen ½ times tilkaldevagt fra bolig. Forvagten varetages af læge i uddannelsesstilling til neurologi eller afdelingslæge. Bagvagten varetages af speciallæger i neurologi.

Afdelingen råder over 3 speciallæger, som kan varetage funktionen i dagtid.

3.3 Samarbejde med andre specialer

Neurologisk afdeling har et tæt samarbejde med hospitalets anæstesiafdeling og medicinske afdeling, hvor sidstnævnte har specialister inden for blandt andet kardiologi og infektionsmedicin. Der samarbejdes med billeddiagnostisk afdeling,

som udfører CT- og MR-skanning samt klinisk/fysiologisk afdeling, der udfører ultralydsskanning af halskar.

3.4 Adgang til faciliteter og udstyr

På Regionshospitalet Viborg er der mulighed for akut CT-skanning hele døgnet og elektiv MR-skanning. Akut MR-skanning kan evt. udføres i vagten efter kontakt til radiologer. Såfremt dette ikke er muligt lokalt, kan undersøgelserne aftales udført i samarbejde med Neuroradiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Endelig er der en velfungerende anæstesiologisk afdeling til den intensive patient.

3.5 Samarbejde med andre sygehuse, som varetager samme funktion i specialet på samme eller andet funktionsniveau

Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, har et velfungerende samarbejde om patienter fra Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, til fortsat opfølgning og behandling.

3.6 Andre særlige forudsætninger, for eksempel allerede opbygget erfaring med videre

Afdelingen har mange års erfaring med området, og det er vurderingen, at behandlingstilbuddet bør indgå i daglig klinisk praksis, som en naturlig del af paletten af behandlingsmuligheder i spasticitetklinikken.

3.7 Formaliserede samarbejdsaftaler inden for området

Funktionerne skal varetages i et formaliseret samarbejde mellem Neurologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg, og Neurologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

